

KOULUTUKSEN MUODOSTUMINEN JA KOULUTUKSEN OSAT

Koulutuksen muodostuminen

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä. Koulutus muodostuu kaikille yhteisestä koulutuksen osasta, koulutuksen perusteiden mukaisista valinnaisista koulutuksen osista sekä muista koulutuksen järjestäjien määrittelemistä valinnaisista opiskelijan yksilöllisiä valmiuksia vahvistavista koulutuksen osista. (673/217, 5 §)

TELMA-koulutuksessa suoritus aika määräytyy opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien perusteella. Koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen suoritusajasta. Koulutuksen suoritus aika on vähintään yksi kalenterivuosi ja enintään kolme vuotta. (1218/2020, 11 §)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, jonka sisällä opiskelijan koulutus voidaan suunnitella ja toteuttaa yksilöllisesti. Opiskelijalle valitaan soveltuvat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Koulutuksen osat, joiden osaamista opiskelija hankkii, merkitään opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan ja niille määritellään tavoitteellinen laajuus osaamispisteinä. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä. Opintojen arviointi toteutetaan ja osaamispisteiden kertyminen määritellään suhteessa tavoitteisiin yksilöllisesti.

KOULUTUKSEN OSAT 60 osp
Jatkosuunnittelutaidot 2-6 osp
Opiskelu ja oppiminen 0-30 osp
Päivittäistoiminnot ja osallisuus 0-40 osp
Yhteiskunta ja työelämä 0-30 osp
Muut valinnaiset koulutuksen osat 0-20 osp
<i>Opiskelija voi sisällyttää koulutukseensa muita valinnaisia koulutuksen osia. Valinnaiset tutkinnon osat vahvistavat opiskelijan osaamista sekä tukevat opiskelijan hyvinvointia, toimijuutta ja osallisuutta. Koulutuksen järjestäjä nimeää valinnaiset koulutuksen osat, määrittelee niille laajuuden osaamispisteinä ja vahvistaa niiden osaamistavoitteet ja arviointiperusteet. Valinnaisten koulutuksen osien sisällöt ovat koulutuksen järjestäjän suunnittelemaa ja toteuttamaa koulutusta.</i>

Laaja-alainen osaaminen

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia, osaamista, osallisuutta ja toimijuutta sekä hyvinvointia. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn kokonaisuutta, joka on perusta koko TELMA-koulutukselle.

TELMA-koulutuksen laaja-alaisella osaamisella edistetään opiskelijoiden osallisuutta huomioimalla opiskelijan yksilölliset vahvuudet ja tuen tarpeet, mahdollistamalla aito osallistuminen omia asioita koskevaan päätöksentekoon ja yhteisön toimintaan sekä tukemalla opiskelijan omaa toimijuutta. Osallisuutta ja toimijuutta edistetään myös kehittämällä toimintatapoja ja oppimisympäristöjä esteettömiksi ja saavutettaviksi opiskelijan tarpeiden pohjalta.

TELMA-koulutuksen laaja-alainen osaaminen sisältyy kaikkien koulutuksen osien tavoitteisiin, sisältöihin ja toteutukseen. Tavoitteena on varmistaa, että opiskelija kehittää laaja-alaisen osaamisen osa-alueita riippumatta siitä, minkä koulutuksen osien osaamista opiskelija hankkii. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja toteutusta kuvataan koulutuksen järjestäjän mahdollisessa toteuttamissuunnitelmassa ja opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista: vuorovaikutusosaaminen, hyvinvointiosaaminen ja yhteiskuntaosaaminen. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen TELMA-koulutuksen osan tavoitteita ja niiden arviointia.

Vuorovaikutusosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan vuorovaikutustaitoja. Opiskelijalla on oikeus tulla kuulluksi ja ymmärretyksi. Vuorovaikutuksen tukeminen vahvistaa opiskelijan osallisuutta ja toimijuutta.

Tavoitteena on, että opiskelija viestii, toimii ja kommunikoi vuorovaikutustilanteissa mahdollisimman oma-aloitteisesti ja itsenäisesti itselleen soveltuvia kommunikointimenetelmiä käyttäen.

Hyvinvointiosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Opiskelijalla on oikeus terveelliseen, turvalliseen ja esteettömään opiskeluympäristöön sekä pedagogiseen ja sosiaaliseen tukeen.

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä ja huolehtii hyvinvoinnistaan omassa elämässään toimintaedellytystensä mukaisesti.

Yhteiskuntaosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan osallisuutta ja toimijuutta omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa. Opiskelijalla on oikeus mahdollisimman itsenäiseen elämään ja tarvittaessa tuettuun päätöksentekoon.

Tavoitteena on, että opiskelija toimii yhteiskunnan jäsenenä ja osallistuu oman lähiyhteisönsä toimintaan toimintaedellytystensä mukaisesti.

Koulutuksen osat

Koulutuksen osille on kirjattu keskeiset osaamistavoitteet, jotka ohjaavat opiskelua. Opiskelijan arviointi on tavoiteperustaista. Opiskelijan oppimisen ja osaamisen arvioinnin perustana ovat osaamistavoitteisiin ja opiskelijan omiin valmiuksiin pohjautuvat henkilökohtaiset tavoitteet. Nämä tavoitteet kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Osaamistavoitteita tarkastellaan ja niiden arviointi voidaan toteuttaa prosessinomaisesti opiskelijan omiin valmiuksiin suhteutettuna kuvauksilla: avustetusti, tuetusti, ohjatusti tai itsenäisesti.

Jatkosuunnittelutaidot (2–6 osp)

TELMA-koulutuksessa opiskelijan kanssa laaditaan henkilökohtainen jatkosuunnitelma, jonka laatimiseen opiskelija osallistuu omien edellytystensä mukaisesti. Jatkosuunnitelma on osa opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa (HOKS) ja sen laatiminen on prosessi, joka jatkuu koko TELMA-koulutuksen ajan. Jatkosuunnitelma kuvaa opiskelijan yksilöllisiä tavoitteita valmiuksia, vahvuuksia ja tuen tarpeita. Suunnittelun avulla varmistetaan opiskelijan tavoitteiden mukainen jatkopolku opintojen jälkeen.

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- osallistuu ja vaikuttaa jatkosuunnitelmansa laatimiseen
- kertoo tai ilmaisee itselleen ominaisella tavalla omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa liittyviä toiveita
- tunnistaa erilaisia vaihtoehtoja osallistua oman elämänsä suunnitteluun
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja tuen tarpeitaan
- osallistuu oman osaamisen ja tuen tarpeen dokumentointiin
- tuntee ja hyödyntää erilaisia tukipalveluja
- asettaa omaan elämään ja tulevaisuuteen liittyviä tavoitteita

Opiskelu ja oppiminen (0-30 osp)

Koulutuksen osan tavoitteena on, että opiskelija vahvistaa taitoja, jotka tukevat valmiuksia opiskeluun ja oppimiseen sekä osaamisen soveltamiseen omassa elämässään.

Opiskelutaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- perehtyy TELMA-koulutukseen, sisältöihin ja toimintatapoihin

- asettaa yksilöllisiä tavoitteita koulutukselle
- tunnistaa oppimisensa vahvuuksia, kehittämistarpeita ja tuen tarvetta
- käyttää itselleen soveltuvia tapoja oppia ja työskennellä tavoitteiden mukaisesti
- soveltaa oppimaansa päivittäisissä tilanteissa

Viestintä- ja vuorovaikutustaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- käyttää ja ymmärtää kieltä tai itselleen sopivia kommunikointitapoja, kuten puhetta, tukiviittomia, kuvia tai muita kommunikointivälineitä
- toimii arjen tai työelämän viestintätilanteissa
- ilmaisee omia mielipiteitään ja näkemyksiään
- kehittää kielellisiä taitoja sekä kommunikointivalmiuksia

Tieto- ja viestintätekniikan taidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- perehtyy opiskelussa käytettäviin digitaalisiin välineisiin ja sovelluksiin
- hyödyntää itselleen soveltuvia digitaalisia välineitä, ohjelmia ja palveluita
- toimii verkossa turvallisesti ja vastuullisesti
- kehittää medialukutaitoa ja arvioi tietoa kriittisesti

Matemaattiset taidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- perehtyy matematiikan peruskäsitteisiin ja peruslaskutoimituksiin
- hyödyntää peruslaskutaitoja arjen erilaisissa tilanteissa, kuten rahan käytössä, mittaamisessa ja määrien hahmottamisessa
- hyödyntää laskemisen apuvälineitä
- tunnistaa ja hahmottaa aikaa, kuten kellonajat, vuorokaudenajat, viikonpäivät, kuukaudet ja vuodenajat

Ympäristötaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- perehtyy ympäristövastuulliseen toimintaan, kuten kierrätys, lajittelu ja ruokahävikin vähentäminen
- tutustuu lähiympäristöön, rakennettuun ympäristöön ja luontoon
- hyödyntää kestävän kehityksen periaatteita

- hyödyntää luonnon hyvinvointia edistäviä vaikutuksia

Luova ilmaisu ja kulttuuritaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tutustuu kulttuurin eri muotoihin ja saa taiteellisia kokemuksia ja elämyksiä
- tutustuu paikallisiin kulttuuripalveluihin ja hyödyntää niitä omassa elämässään
- löytää itselleen soveltuvia luovia ilmaisutapoja, kuten kuvataide, musiikki, sanataide, tanssi, draama, käsityö
- kehittää ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja taiteellisen työskentelyn avulla
- hyödyntää kulttuurin hyvinvointia edistäviä vaikutuksia

Itsenäinen elämä ja osallisuus (0–40 osp)

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan itsenäisen elämän perustaitoja, hyvinvointiosaamista ja osallisuutta.

Opiskelija omaksuu taitoja, jotka tukevat itsenäisten päätösten ja valintojen tekemistä, päivittäistä toimintaa ja yhteisöissä toimimista.

Sosiaaliset taidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tunnistaa omia vahvuuksiaan, voimavarojaan ja kehittämistarpeitaan.
- tunnistaa ja arvioi tunteitaan sosiaalisissa tilanteissa
- kehittää itsesääätelytaitojaan ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla.
- kehittää realistista ja myönteistä minäkuvaa ja vahvistaa itsetuntoa
- toimii vuorovaikutteisesti erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa
- osallistuu omien yhteisöjensä toimintaan

Päivittäiset taidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan ja pukeutumisestaan
- huolehtii päivittäisistä ruokailuista
- huolehtii kodin siivouksesta, vaatehuollosta, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta
- hyödyntää erilaisia apu- ja liikennevälineitä osana päivittäistä toimintaansa.
- käyttää taloudellisia taitoja erilaisissa käytännön tilanteissa
- pitää yllä vuorokausirytmiiä ja noudattaa aikatauluja

- tekee omaa elämää koskevia päätöksiä ja valintoja

Hyvinvointitaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tunnistaa terveellisen ravinnon merkityksen hyvinvoinnille
- tunnistaa, miten omat valinnat, toiminta ja ympäristö vaikuttavat hyvinvointiin.
- toimii mielen hyvinvointia ja omaa jaksamista edistävällä tavalla
- edistää terveellisten elämäntapojen avulla omaa hyvinvointiaan
- valitsee hyvinvointia tukevia aktiviteetteja esimerkiksi liikunnan, kulttuurin, taiteen tai sosiaalisen toiminnan parista
- tutustuu seksuaalikasvatukseen kautta seksuaalisuuteen omia ja muiden rajoja kunnioittaen

Liikunta- ja sensomotoriset taidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- valitsee itselleen sopivia liikuntalajeja, joiden kautta saa elämyksiä ja myönteisiä onnistumisen kokemuksia
- ymmärtää liikunnan merkityksen toiminta- ja työkyvylle
- ylläpitää omaa fyysistä kuntoaan
- tunnistaa, miten aistiärsykkeet vaikuttavat osallistumiseen ja toimintaan
- hahmottaa kehonsa eri osat ja niiden toiminnan sekä hallitsee kehon osien toiminnot
- käyttää karkea- ja hienomotorisia taitoja päivittäisissä toiminnoissaan
- toimii ergonomisesti tarkoituksenmukaisilla tavoilla

Yhteiskunta ja työelämä (0–30 osp)

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan yhteiskunta – ja työelämäosallisuutta. Tavoitteena on, että opiskelija oppii vaikuttamaan omaan elämäänsä.

Opiskelija vahvistaa taitoja, jotka tukevat valmiuksia yhdenvertaiseen toimimiseen lähi- ja työyhteisössä.

Yhteiskuntataidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tutustuu omiin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa
- perehtyy yhteiskunnan toimintaan
- käyttää yhteiskunnan palveluja ja hyödyntää digitaalisia välineitä ja sovelluksia
- osallistuu lähiyhteisöjensä toimintaan

- osallistuu itseään koskevaan päätöksentekoon
- osallistuu monimuotoisuuden, tasa-arvon, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen lähiyhteisössään
- tutustuu kansainvälisyyteen

Työelämätaidot

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- toimii ryhmän tai työyhteisön jäsenenä
- perehtyy vastuullisuuteen ja työturvallisuuteen työtehtävissä
- toimii toimintaohjeiden ja sääntöjen mukaisesti
- hankkii osaamista ja itsetuntemusta työ- ja osallisuustaidoistaan

Työelämäään valmentautuminen

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tutustuu erilaisiin töihin ja tehtäviin
- hankkii käytännön kokemuksia erilaisissa toiminta- ja työympäristöissä
- tunnistaa oman tapansa osallistua ja toimia erilaisissa toiminta- ja työympäristöissä
- noudattaa työ- tai toimintapaikan aikatauluja ja työjärjestystä
- hankkii osaamista käytännön tehtävissä tarvittavista menetelmistä
- arvioi omaa osaamista ja edistymistä

Osallisuustaidot yhteiskunnassa

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- toimii viranomaisten ja muiden verkostojen kanssa
- käyttää tarpeidensa mukaisia työllistymiseen ja työn tekemiseen liittyviä tukitoimia ja -palveluita.
- tutustuu erilaisiin asumispalveluvaihtoehtoihin
- hyödyntää yhteiskunnan tarjoamia elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia

Muut valinnaiset koulutuksen osat (0-20 osp)

Opiskelija voi sisällyttää koulutukseensa muita valinnaisia koulutuksen osia. Valinnaiset tutkinnon osat vahvistavat opiskelijan osaamista sekä tukevat opiskelijan hyvinvointia, toimijuutta ja osallisuutta.

Koulutuksen järjestäjä nimeää valinnaiset koulutuksen osat, määrittelee niille laajuuden osaamispisteinä ja vahvistaa niiden osaamistavoitteet ja arviointiperusteet.

Valinnaisten koulutuksen osien sisällöt ovat koulutuksen järjestäjän suunnittelemaa ja toteuttamaa koulutusta.